

Mnogovrstne novice.

* *Avstrijska armada*, ktera v začetku vojske leta 1859. ni štela več kakor komaj 600.000 vojakov, jih bode po dovršeni novi osnovi imela 1 milijon in 230.000. Redna armada šteje 770.000 vojakov, ki so razdeljeni v armado za linijo, reservo in namestovanje. Konjikov je 59.000, topničarji imajo 1500 topov (kanón). Poleg te armade je rezervistov in brambovcev 5—600.000. Aktivna armada je razdeljena v 80 linijskih in 80 rezervnih polkov (regimentov).

* *Strašna nesreča na železnici francoski (orleanski)* se je pripetila 19. dne junija. Vozovlak z blagom je trčil s tako silo z vozovlakom napolnjenim z ljudmi skupaj, da je ta bil ves razdjan in se od ognja iz mašine vnel. Plamen je bil tako strašen, da ni bilo moč rešiti ljudi: v kratkem času so bili vozovi in ljudje (kakih 30 oseb) — oglje! Veliko pa jih je hudo zasmojenih.

* *Vročina v New-Jorku* (v severni Ameriki) je letos tako huda, da je 2. dne t. m. 75, 3. dne t. m. pa 45 ljudi za sončarico umrlo (to je, po solncu so se jim možgani vneli). New-Jork leži kakor Neapolj pod enako širjavno stopinjo, vendar je v Novem Jorku pozimi bolj mrzlo kakor v Neapolji, poleti pa je ondi huda vročina.

* *V našem cesarstvu* zdaj „Avstrijo-Ogerska“ imenovanem, je 92 odstotkov katoličanov, to je, med 100 prebivalci 92 katoliških kristijanov, in vendar — kakor sam protestantski Šuzelka v „Reformi“ pravi — veljá dandanes v Avstriji to za najvišjo stopinjo liberalizma, da se svoboda katoliške cerkve, duhovnov in papeža zatira. Kar le grdega se kak liberallec izmislí, to sme govoriti in pisariti, kakor le hoče!

* *Živine v tuje dežele* se je iz našega cesarstva prve kvatre letošnjega leta prodalo: 11.945 volov, 7705 krav, 1676 mlade živine, 11.744 telet, 25.777 drobnice, 5671 jagnet in kozličkov, 41.392 prešičev starejih, 2320 pa mladih. Iz doljne Avstrije, Štajarskega, Kranjskega in Moravskega se ta čas v tuje dežele nič ni prodalo.

* *Za veliko dunajsko razstavo* se je iz našega cesarstva v vsem skupaj oglasilo 14.061 razstavnikov; deželna komisija na Dunaji jih je naznanila 5112, v Pragi 536 (sila malo), v Reichenbergu 725, v Hebu 271, v Palzenji 97, v Budejevicah 56, v Brni 723, v Olomucu 299, v Tropavi 660, v Krakovem 200, v Lvovu 90, v Brodih 130, v Črnovicah 61, v Lincu 410, v Salzburgu 52, v Innsbruku 154, v Bocenu 192, v Roveredi 165, v Trgu (Feldkirchen) 95, v Ljubnem (Leoben) 108, v Gradcu 239, v Mariboru 65, v Celovcu 267, v Ljubljani 172, v Trstu 188, v Zadru 115, v Splietu 132, v Dubrovniku 39, v Kotoru 56, v Peštu 2501. — Nekoliko pomnožila se bo ta razstava še po razstavniki, ki bodo v tako imenovano „začasno razstavo“ poslali: živo živino, zaklano perutnino, mleko in sir, presno sadje, rastline, cvetlice itd.

Dopisi.

Iz Gorice 7. julija. — „O, ce špetakul!“ je marsiktera goriška babica danes vskliknila, ko je videla vhod tržaških in tukajšnjih „ginnastikov“. Danes namreč so tržaški lahonski telovadci prišli naših obiskat. Tak „špetakul“ spravi vse mesto na noge. Vhod z muziko in društvenima zastavama so imeli od kolodvora po nekterih imenitnijih ulicah in čez Travnik v telovadnico pri mestnem vrtu. Tam ceremonielno pozdravljanje, potem obed v raznih gostilnicah, pred katerimi vihrajo zastave z goriškim in tržaškim grbom; popol-

dne nov „špetakul“ pri Katarini-u na vrtu; ponoči bo Travnik razsvitljen. Mislite si k temu cartane pobratimije, govore, vpitje in petje — in popisano imate vso (demonstrativno?) veselico najskrajniše italijanske stranke goriške in tržaške. To je — ako se ne motimo — nekako hladilo tisti tukajšnji („Isonzo“-vi) stranki, ki je uni pot o mestnih volitvah propala. — Te „liberalne“ laške stranke najskrajniša levica je začela včeraj izdajati humoristično-satiričen list s karikaturami pod naslovom „Il Pettine“ (glavnik), kateri bo česal tisto stranko, ki je o mestnih volitvah zmagala. Prvi list — ki je imel več surovosti, nego humóra — je gospóska konfiscirala, pa prepozno, ko so ga že povsod po mestu bili razdali. Dr. P. je v listu naslikan kot kameleon, potem nek profesor, kterega je v gostilnici neka natakara natolkla, in slednjič „Gorica“ uklenjena in jokajoča se zarad slabega (!) izida poslednjih volitev. Dalje se nahaja v tem listu brezverska pesem na papeža itd. „Pettine“ je prvi list te baže v Gorici. Kaj hočete še več napredka?! Le še Gašpar Martelanec bi se moral preseliti k nam in ustanoviti zraven slovenskih dveh političnih listov še enega ilustriranega, pa bi potem Nemecek rekel: „Herz, was willst Du mehr?“

Zdaj pa še eno smešnico. Tukaj je nek profesor Kn. (na realki), kateri, kakor hitro je vtaknil pred 3—4 meseci nos v naše mesto, že v vseh razmerah pisari v „Deutsche Zeitung“ (ktera je, nekaj časa sem) leiborgan nekterih nemških in — lahonskih krogov. Omenjeni dopisnik in njegova iz tujih še le došli Nemcevi obstoječa klika je sklenila zvezo z „Isonzov“-ci v namen, da pošilja dopise v „Is.“ smislu v „Deutsche Zeitung“, ktere potem „Is.“ ponatiskuje. V predzadnjem listu je prinesel „Is.“ zabavljiv popis onega škandala z omenjenim prof. K., pa je vpletel va-nj nemške besede „die Träger der Kultur und Sittlichkeit“, češ, da med nemškimi kulturträger-ji se nahajajo profesorji à la K. To je vzročilo strašno razdražbo v „nemškem“ taboru. Kn. & Comp. so že hoteli „kündati“ „Isonzo“-u prijateljstvo. „Mi vas podpiramo — so rekli; mi smo še liberalniši, nego vi; — zakaj nas žalite? Na to je prinesel včerajšnji „Is.“ izgovor, da ni hotel žaliti „učenega in velikodušnega nemškega naroda“, ampak da „Träger der Kultur...“ so mu le profesorji, ki prihajajo iz Českega in Moravskega, sicer pa da ostane on („Is.“) pri tem, da nemških šol v Gorici neče in da bratje Nemci morajo priznati italijanski značaj našega mesta. Bo li to nemškim učnjakom prav? Kdo vé? Res! zelo mikavne postajajo razmere v Gorici, in to vsak dan bolj. — Zanimivo je tudi še to, da se stari, premagani mestni očetje z županom vred vkljub vladinim poveljem nikakor nočejo umakniti novoizvoljenim, zato ker je stari zbor dve volitvi ovrigel, vlada pa ju ima za veljavne. Kaj tacega nismo še doživeli!

Trst 30. junija. — Ker so „Novice“ še vsako zanimivo „besedo“ zapisale v svoje listine, naj zapišejo tudi to, ki je bila 23. junija v priznanje hvalevrednega sodelovanja gg. Katalana, Poženela in Remca, gospé Kravsove, gospodičin Veselove, Hučkove in Altanove, pa dečka Dolinarjevega. Občinstvo je bilo jako zadovoljno s prijetno veselico.

Iz Gradca 2. julija. A—č. — Včeraj je mesto naše bilo nenavadno živo. Po ulicah in trgih so vihrale zastave v mnogoterih razlikah, vendar bilo je največ in največih med njimi nemških. In kaj je vse to pomenilo? Obhajali so namreč nemški „Feuerwehrtag“; zato je prihitelo požarnih stražnikov od vseh krajev. Ob 11. uri včeraj so imeli od kolodvora v mesto slovesen vhod; sprejeti so bili povsod z gromovitimi „heil-i“. Jako mi je dopadlo to, da, ko pridejo Zagrebčani,